

Let grillbord af beton

Det smarte ved vores grillbord er, at du kan bruge den samme form til både ben (gavle) og pladen. På den måde sparer du træ. Men det betyder også, at der er en del ventetid forbundet med projektet, mens først gavle og derefter bord tørrer.

SVÆRHEDSGRAD

Både opbygningen af formen og støbearbejdet er let og ligetil. Til gengæld er det tungt arbejde, når emnerne skal flyttes og samles.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

Afsæt ca. 14 dage til projektet, men der er faktisk kun ca. 8 timers arbejde. Det meste er ventetid, mens betonen tørrer.

PRIS

Ca. 1.100 kr.

Beton er flot, stærkt og billigt, og det kan bruges på et utal af måder. Vi har brugt det til at støbe et grillbord, som ikke blot er pænt og solidt, men også smart lavet. **Vi bruger nemlig den samme støbeform til både bordplade og ben.** Det betyder, at du sparer tid, penge og materialer.

At støbe beton er et nemt, men tidskrævende arbejde. Mens betonen tørrer, må du væbne dig med tålmodighed, og det kan være en prøvelse, når du bare gerne vil se det færdige resultat. **Men det er ventetiden værd, for beton er et flot og alsidigt materiale, som giver rigtig mange muligheder for kreativitet og finesser.**

Bordbenene til vores grillbord laver vi i en klassisk støbeform, som er skruet sammen af støbefiner. Samme form bruges så igen til bordpladen, som kuglegrillen skal hvile i.

Hullet til grillen er lidt mere finurligt at lave, men når en passende form og størrelse er fundet, er det egentlig blot at blande beton, hælde den i formen og så vente, til betonen er hærdet.

Før du går på jagt efter en støbeform til hullet, skal du måle dig frem til en diameter, som passer til din kuglegrill. Mål omkredsen på din grill en eller to centimeter under håndtagene. Resultatet dividerer du med pi (3,14). Så kender du diameteren på den form, du skal på jagt efter. God fornøjelse. □

SÅDAN BLIVER BETONEN STÆRK

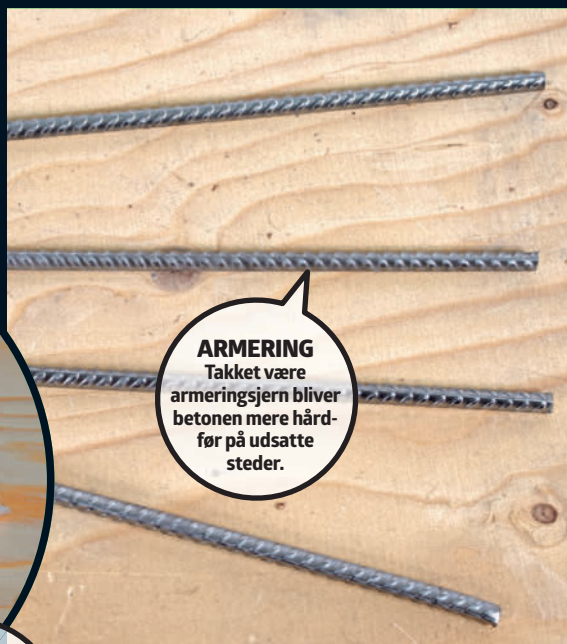
Beton er et solidt materiale, og du kan gøre det endnu stærkere ved at tilføje fibre eller armeringsjern.

Når du blander beton til dit grillbord eller et hvilket som helst andet projekt, er det en god idé at tilsætte fibre til betonblandingen.

De ekstra fibre gør den allerede stærke beton **endnu mere modstandsdygtig over for svindrevner og andre skader** som følge af vind og vejr. Ud over at tilsætte fibre til betonblandingen kan du også bruge armeringsjern, som giver ekstra støtte til de svagere steder, fx rundt om hullet til grillen, hvor vi bruger to armeringsjern.

FIBRE
Når du tilsætter fibre til blandingen, bliver betonen langt stærkere.

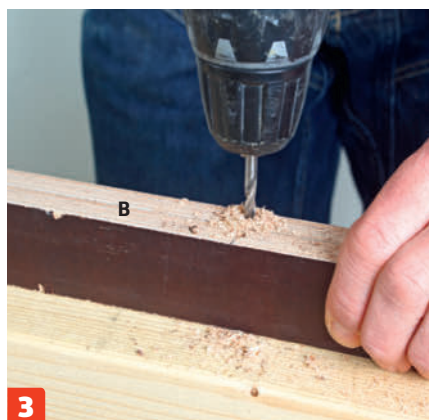

ARMERING
Takket være armeringsjern bliver betonen mere hårdfør på udsatte steder.

Sådan bygger du støbeformen

Formen til grillbordet bygges af en speciel støbeplade, der har en overflade, som betonen ikke sætter sig fast i. Du kan også bruge almindelig, billigere krydsfiner, men det kræver, at du smører formen grundigt inden hver afstøbning.

Formen bygges som en såkaldt negativ form, hvor det, der bliver bordets over- og yderside, vender ned i bunden af støbeformen. **Det smarte ved denne form er, at den bruges til både gavle og selve pladen til grillbordet.**

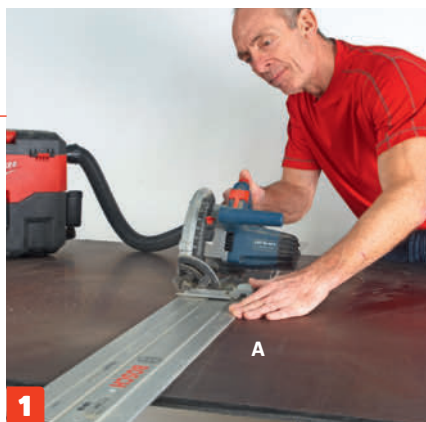
Bor for til skruer. I sidelisterne (B) og endelisten (C) bores der for til skruer. Hullerne placeres med 30-40 cm's afstand. Hullerne undersænkes så meget, at hovederne på skruerne kommer ned under overfladen.

Beskyt betonen. Hvis du står ude, hvor sol og vind kan tørre betonen ud, kan du med fordel dække den våde beton af med plastic, så pladerne får tid til at hærde uden at tørre ud.

Pas på støvet. Du skal beskytte dig mod cementstøv, som er både usundt og ubehageligt at få i lungerne. Brug en støvmaske, når du hælder op og blander betonen.

Skær bundpladen (A) til. Pladen skal være mindst 5 cm større på begge sider end den største betonflade, du skal støbe. Brug en dyksav og en føringsskinne eller en rundsav og et land.

Skrue listerne sammen. Til den justerbare endeliste skrues to stykker liste (D) sammen med 30 mm skruer. Overliggeren (E) skrues fast i overkanten af den liste, der har synlige skruenhoveder.

Skrue den sidste sideliste (B) på. Brug den flytbare liste (D+E) som afstandsmål. Den sikrer, at bordpladen bliver lige bred over det hele.

Skær lister af støbepladen. Det stykke af støbepladen (A), du har skåret af den lange led, skæres til lister (B-C-D-E). De skal være lige så brede, som bordpladen skal være tyk. Vi har i dette tilfælde valgt 4 cm.

Sidelisterne (B) skrues på. Mål op, og skru listen (B) på den ene langside og en i enden (endelisten C). Brug pladekanten til at sikre, at listerne sidder helt lige og vinkelret, og skru listerne fast med 4,5 x 50 mm skruer.

Mål op, og mærk af. Nu finder du længden på den første støbeform til bordbenene (H og J). Pladens længde skal være 2 gange bordbenenes højde.

Bordplade og ben laves med én form

Når formen er bygget, er du klar til at støbe. **Men ud over den firkantede støbeform skal du bruge et rundt hul at placere grillen i.** Det samme hul bruger vi til at lette konstruktionen og give bordets gavle to "ben" i hver side.

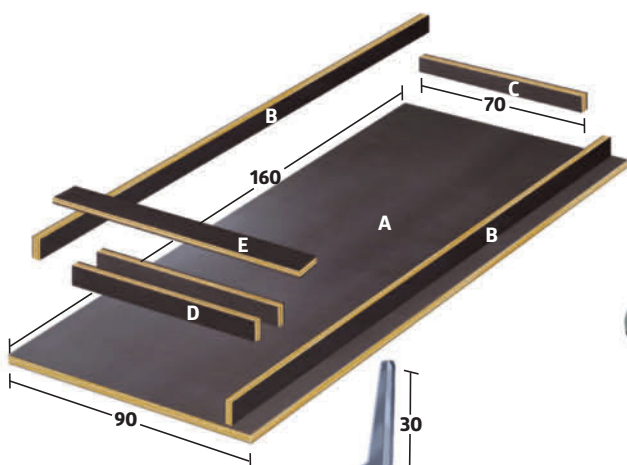
Hullet skal passe til din kuglegrill. Vores er i dette tilfælde 54 cm, og hullet laves med en rund murerbalje monteret med båndstål. Ringen af båndstål sikrer lodrette sider i hullet og gør det let at fjerne støbeformen igen.

Mål op til din grillform. Find en balje eller en anden rund form, som passer i diameter til hullet.

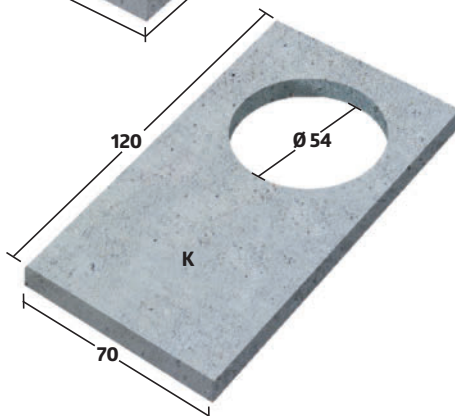
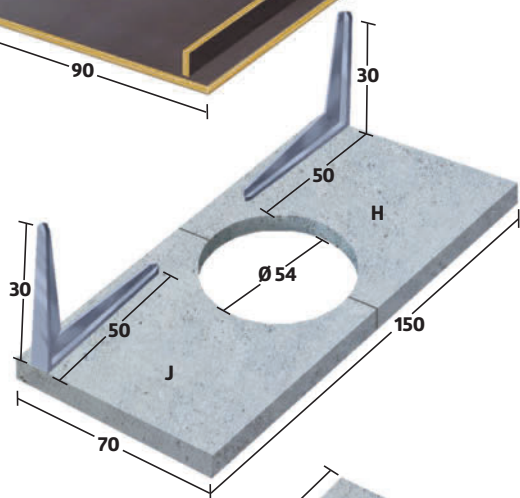
Mærk op på båndet. Slå båndstålet rundt om baljen, og stram det sammen, så bunden ikke kan nå helt igennem ringen. Sæt en streg, så du ved, hvor ringen skal samles.

Den samme støbeform bruges til både bordplade og ben til bordet. Det sparer en del materialer.

Tjek, at båndstålet passer. Til pladen til bordbenene placeres ringen lige midt på støbeformen. Når den står, præcis hvor den skal, kan du holde den på plads ved at fylde vægt i baljen med en spand med sand.

MATERIALER

16 mm støbeplade 125 x 250 cm:

- Bundplade i støbeform (A), 70 x 160 cm
- 2 sidelister (B) a 4 x 160 cm
- 1 endeliste (C), 4 x 70 cm
- 2 justerbare lister (D) a 4 x 70 cm
- 1 overligger (E), 4 x 80 cm

Færdigblandet tørbeton 0-4:

- Bordplade (K), 3 x 25 kg
- Gavle (H og J), 3 x 25 kg

Tilsætning:

- SikaCim-fibre, 240 g
- Farvepigment, sort, ca. 4 dl
- 6 mm rustfrit armeringsjern, 4 stk. a 50 cm.

Desuden:

- Murerbalje (Ø 54 cm i bunden)
- båndstål (forstærkningsstål til gips), ca. 200 cm
- Stærk tape
- Spånskruer, 4,5 x 50 mm
- Pladeskruer, 4,5 x 30 mm
- 5 mm dyvler
- 2 vinkler a 30 x 50 cm
- Fugemasse eller fliseklæber

SPECIALVÆRKTØJ

- Piskeris til boremaskinen
- Murske (gerne spandeske)
- Pladesaks

Støb benene til bordet

Uanset hvilken betonmiks du bruger, er den baseret på cement. Husk derfor støvmasken, før du åbner posen.

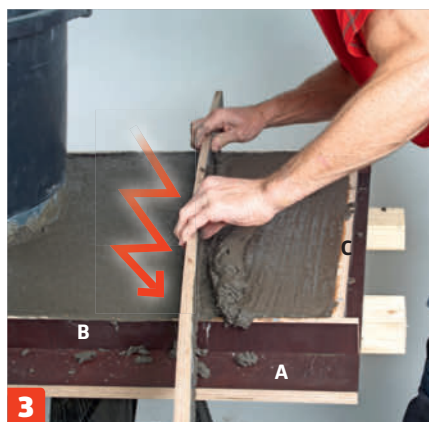
Det er vigtigt, at du blander al betonen til en hel plade på én gang, særligt når du bruger farve. Ellers kommer der meget let synlige overgange mellem de forskellige blandinger. Regn mængden af beton ud med denne formel: længde i meter gange bredde i meter gange tykkelse i meter gange 2.200. Eksempel: $1,5 \times 0,7 \times 0,04 \times 2.200 = 92,4$ kilo beton.

1 Hæld tørbeton i en murbalje. Tilsæt fibre og farve i ønsket mængde, og bland det hele jævnt, før du tilsætter vand til blandingen.

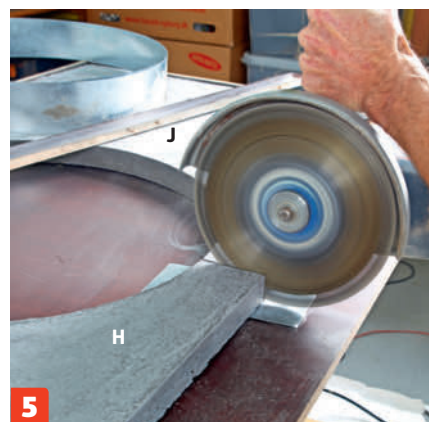
2 Tilsæt vand, og bland. Hæld 3,5 liter vand pr. 25 kg tørbeton i en spand, og tilsæt vand ad flere omgange. Rør blandingen grundigt igennem med et piskeris i en kraftig boremaskine i mindst 3 minutter.

3 Træk betonen ud. Fordel blandingen jævnt i støbformen, og tryk den sammen med en murske. Træk det overskydende beton af med kanten af et stykke liste eller et lige kantet bræt.

4 Skru formen fra hinanden. Efter ca. en uge er betonen stærk nok til at komme ud af formen. Skru skruerne ud, og bank forsigtigt kanterne fri.

5 Skær pladen i to. Fjern baljen og ringen. Mål op, og markér pladens midte på begge sider af hullet. Del pladen i to ved at skære betonen over med en stor vinkelsliber.

Genbrug formen til grillbordet

Den samme form bruges til bordpladen (K). Rengør pladen (A), listerne (B-C-D+E) og ringen, inden du begynder forfra. Eneste forskel er længden på formen og placeringen af hullet. Desuden armerer vi de smalle sider mellem hullet og kanten ekstra godt med to stykker armeringsjern.

Vi har valgt et 120 cm langt bord og placerer hullet i den ene ende, men du har stort set frit valg op til 150 cm.

Støbformen er let at gøre ren, men du skal være grundig med rengøringen.

1 Placér baljen. Stil baljen og ringen på pladen, og ret ind, så du får hullet, hvor du vil have grillen. Sørg for, at der er lige meget afstand i begge sider, og at der er minimum 12 cm fra enden.

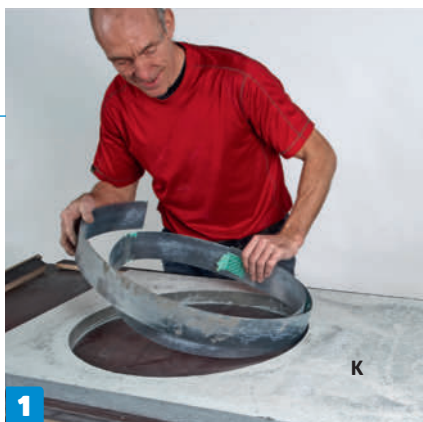

2 Husk armering. Blandings- og støbearbejdet er præcis som ved den første plade. Blot skal du armere pladen ekstra godt på siderne af hullet. Læg to stykker armeringsjern midt i betonlaget.

Skru benene på bordet

Så er det igen tid til at vente. Efter en uge kan du tage pladen ud af formen, så du kan samle grillbordet.

Bordet er tungt og solidt, og det er faktisk ikke strengt nødvendigt at skru det fast til gavlene. For en sikkerheds skyld bruger vi dog to vinkler til at samle gavle og bord. Skru dem sammen med 4,5 x 30 mm skruer i en plug, og bor for inden. **Ved den endelige samling limes samlingen mellem bordpladen (K) og gavlene (H og J) med fiiseklæber eller fugemasse.**

Frigrør bordpladen for lister og stålring.

Vip pladen op på højkant, så du kan se bordpladens "pæne" side, som har vendt ned mod støbepladen. Bor for til vinklerne.

Sæt en vinkel på hver af gavlene. Vinklen placeres på indersiden (den, der vendte opad i formen) ca. 2-3 cm fra bagkanten, så den lange del flugter med toppen af gavlen. Husk, at de skal spejlvendes.

Sæt gavlene under bordpladen. Ret pladen ind, og skru vinklerne fast på undersiden af bordpladen. Husk at forstærke samlingerne med klæber eller fugemasse ved den endelige opstilling.

Beskyt overfladen. For at forhæve farven i betonen og gøre den lettere at holde pæn kan du give overfladen en gang bivoks eller stenolie.

Farven ændres med tiden. Skidt vil sætte sig i beton, der står udenfor, og det får farven til at ændre sig. Lyse farver bliver mørkere og omvendt. Det kan du forhindre ved at forsegle betonen med voks eller sæbespån.

SÆT KULØR PÅ DIT GRILLBORD

At farve beton er sjovt, **og det er faktisk også nemt.** Du skal blot være opmærksom på, at farven suger en del væske til sig.

Betonfarve i pulverform kaldes "oxydfarver", et navn, der dækker over, at farverne indeholder jernoxider. Med jernoxider får du næsten ubegrænsede muligheder for at farve dit projekt, og farven holder rigtig godt. Et kilo farve koster omkring 130 kroner, og blandingen skal bestå af cirka fem procent og 95 procent tørbeton, hvis farven skal holde.

Det vil sige, at du skal bruge 1 kilo farve pr. 20 kilo tørbeton. Når du rører din beton, må den gerne være en anelse tynd, inden du til sidst tilsætter farvepulveret, da det suger en del væske. Det kan også være nødvendigt at tilføje mere vand, mens du blander.

Der findes mange forskellige farver, der kan sætte kulør på dit betonprojekt.

Sådan kunne vores grillbord også se ud, hvis vi havde tilføjet farve.